

A Pécsi Ítéltábla a dr. Molnár Beáta pártfogó ügyvéd (fél címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Halmos Péter ügyvéd, fél címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2017. szeptember 5. napján kelt 15.P.21.163/2015/47. számú ítélete ellen az alperes által 48. és 49. sorsszám, a felperes által 50. sorsszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az alperesnek elsőfokú perköltségben való marasztalását, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 172.700 (százhetvenkettőezer-hétszáz) forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az elsőfokú ítélet pártfogó ügyvédi díjra vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.240 (tizenötezer-kettőszáznegyven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az alperes önkormányzat polgármestere a **T** állítása kapcsán kiobbant vita és népszavazás miatt hosszú ideje rossz viszonyban állnak egymással, emiatt számos polgári, büntető és közigazgatási eljárás indult közöttük. A felperes nézeteit a **M** című ingyenes közéleti napilapban, kezdetben papír alapon, majd interneten tette közzé.

Az alperes 2010. október 29. napján megtartott képviselő-testületi ülésén a felperes - megakadályozandó az ülésteremből való eltávolítását - gyorskötözővel **P K**hoz, a ... önkormányzati képviselőjéhez kötözte magát, ezért a rendőrök mindkettőjüket kivezették az ülésteremből. A történetekkel összefüggésben a felperes személyiségi joga megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított pert, amelyben a Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Pécsi Törvényszék 15.P.20.699/2015/37. számú ítéletét részben megváltoztatva a felperes keresetét teljes egészében elutasította, azzal az indokkal, hogy a biztonsági őr jogszerűen intézkedett a rendzavaró magatartást tanúsító felperessel szemben.

A 2010. november 26. napjára meghirdetett képviselő-testületi ülésre a felperes ismét **P K** képviselővel együtt kívánt bejutni arra hivatkozva, hogy újságíró, valamint **P K** képviselő szaktanácsadója, illetőleg **m** állampolgár. Az alperesi önkormányzat által megbízott **T** Zrt. alvállalkozójának, a **W Kft.**-nek az alkalmazottja, **B I I** biztonsági őr azonban a felperes képviselő-testületi ülésterembe történő bejutását nem tette lehetővé. Az ülésterem ajtaja előtt zajló vita közben más **m** állampolgárt, valamint az akkreditált újságírókat a biztonsági őr beengedte.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a személyes szabadsághoz, az emberi méltósághoz, a közérdekű adatok megismeréséhez, a véleménynyilvánításhoz és az egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát, ezért kérte eltiltani a további jogsértéstől, valamint 300.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek 2010. november 26. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kötelezni.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, azt mind jogalapjában, mind összegében vitatta. Hangsúlyozta, hogy a felperes újságírói és szaktanácsadói státusza valótlan tényállítás volt, a felperes személyiségi jogát nem sértette meg, a felperes politikai véleményére való utalás nem történt. Ezen túlmenően nem adott utasítást a biztonsági őrnek, de a biztonsági őr egyébként is a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a képviselő-testület ülésének személy- és vagyonvédelmével megbízott cége alvállalkozójának alkalmazottja útján kifejtett, a 2010. november 26. napján **M** Város Önkormányzat képviselő-testületi ülését megelőzően tanúsított, a felperes ülésre bejutását megakadályozó magatartásával megsértette a felperes egyenlő bánásmódhoz fűződő jogát. Ettől a magatartástól a jövőre nézve eltiltotta, kötelezte 150.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek 2015. november 26. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította, a perköltség viselés arányát 50-50%-ban határozva meg.

Ítéletének jogi indokolásában kifejtette, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 12.§ (1)-(3) bekezdései értelmében a képviselő-testület ülését a polgármester vezeti, az ülés fő szabályként nyilvános, ezt megerősítette **M** Város Önkormányzatának az önkormányzat szervezeti és működés szabályzatáról szóló, a perbeli időszakban hatályos 23/1998. (XI. 20.) számú rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 12.§ (1) bekezdése is. A személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Szvm.tv.) 26.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a vagyonőrzési feladatokat ellátó személy- és vagyonőr jogosult ugyan bizonyos esetekben megtiltani a belépést a megbízó létesítményének őrzése során, azonban a rendelkezésre álló DVD felvétel alapján megállapította, hogy a felperes a perbeli esetben nem tanúsított jogellenes magatartást, más **m** állampolgárral ellentétben mégsem engedte be a biztonsági őr a képviselő-testület üléstermébe, bár a teremben még voltak üres helyek.

E tényekből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes más bánásmódban részesült, mint a vele összehasonlítható helyzetben lévő, az ülésterembe hallgatóságként beengedett **m** állampolgárok, ezért az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8.§ j) pontjába ütközően közvetlen hátrányos megkülönböztetést tanúsított vele szemben az alperes által megbízott vállalkozó alvállalkozójának alkalmazottja, amely miatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 350.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó 348.§ (1) bekezdése szerint mint egyetemleges károkozó felel az alperes. Ebből következően az 1959. évi Ptk. 84.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította, a b) pont alapján e magatartástól eltiltotta, és az e) pont szerint kötelezte az alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésére. A nem vagyoni kártérítés összegét a 2010. évi ár- és értékviszonyokra figyelemmel 150.000 forintban határozta meg, amely álláspontja szerint alkalmas a jogsértés okozta hátrányok kompenzálására.

Kifejtette ugyanakkor, hogy a felperes személyes szabadsághoz fűződő joga nem sérült, mert szabadságában senki nem korlátozta; az emberi méltósághoz fűződő jog megsértése csak akkor állapítható meg, ha nincs más speciális személyiségi jogsérelem; a véleménynyilvánításhoz fűződő joga sem szenvedett csorbát, mert a képviselő-testületi ülésen egyébként is csak hallgatóságként vehetett volna részt, ahol véleményt nem nyilváníthat; a közérdekű adatok megismeréséhez való joga pedig azért nem sérült, mert az ülés zárt láncú rendszeren, televízióképernyőn keresztül, a sajtószobában egyidejűleg követhető volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben mindkét fél fellebbezéssel élt. A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és keresetének maradéktalan teljesítését kérte. Állította, hogy a súlyosan jogsértő alperesi magatartások ellen kötelező az állampolgári fellépés.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Kiemelte, hogy az egy hónappal korábbi események miatt az Ebktv. 7.§ (2) bekezdése alapján az adott jogviszonnyal közvetlen összefüggésben észszerű indoka volt a felperes feltartóztatásának; a DVD felvételen látható más **m** állampolgár pedig korábban nem tanúsított botrányos viselkedést. A jelen esetben is valótlanul állította a felperes, hogy újságíró és szaktanácsadó, ezért a biztonsági őr - akit egyébként a polgármester nem utasított - jogosult volt őt feltartóztatni, arra is tekintettel, hogy előzőleg már megzavarta a nyilvános képviselő-testületi ülés rendjét. A korábbiakhoz hasonlóan a perbeli esetben is provokatív céllal jelent meg a hivatalban a felperes, hiszen előzőleg írásban bejelentette, hogy **P K** szaktanácsadjaként kíván jelen lenni, amely státusz nem létezik. Hangsúlyozta, hogy a felperes nem tett említést a politikai vagy más véleményéről, ezért alaptalan az elsőfokú ítéletnek az erre vonatkozó megállapítása. Előadta, hogy szintén téves az a ténymegállapítás, miszerint a hallgatóság számára még volt hely, hiszen nem folyt arra bizonyítás, hogy az üres székek mely személyeknek voltak fenntartva. A felperest a perbeli esetben semmilyen hátrány nem érte, hiszen a magatartása kifejezetten a hasonló helyzetek kiprovokálására irányul. A jogsértés és a nem vagyoni hátrány hiánya miatt a nem vagyoni kártérítésében való marasztalásának nem volt helye, és miután nem bizonyított a folyamatosan fennálló jogsértés ténye, az eltiltás, mint szankció alkalmazására sem kerülhetett volna sor.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő; az alperes fellebbezési ellenkérelme a felperes fellebbezésével érintett rendelkezések tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályokat alkalmazott, azonban a tényekből a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetéseket vont le.

Az elsőfokú bíróság ítéletében is felhívott Ebktv. 7.§-ának (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti - többek között - a közvetlen hátrányos megkülönböztetés. Az Ebktv. 8.§ (1) bekezdés j) pontja értelmében közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt politikai vagy más véleménye miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

Az idézett rendelkezések alapján bárki akkor marasztalható el az egyenlő bánásmód követelmények megsértése miatt, ha a kifogásolt hátrányt okozó magatartást az adott személlyel vagy csoporttal szemben a védett tulajdonsága miatt, arra tekintettel tanúsítja. A jogsértés miatti elmarasztaláshoz elengedhetetlen a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolat valószínűsítése, amely a hátrányos megkülönböztetést állító személyt terheli (EBH2010.2272.).

A felperes a perbeli esetben nem valószínűsítette, hogy politikai vagy más véleménye miatt különböztették meg hátrányosan. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által említett előzményi perek, különösen a 2010. október 29. napján megtartott önkormányzati képviselő-testületi ülésen történtek, valamint a perben kihallgatott biztonsági őr tanúvallomása alapján éppen az volt megállapítható, hogy korábbi rendzavaró magatartása miatt akadályozták meg a képviselő-testületi ülésre való bejutását.

A másodfokú bíróság már több ítéletében hivatkozott az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának OBH 2952/2008. számú határozatára, valamint az Alkotmánybíróság 33/1998. (VI. 25.) és 22/1993. (IV. 2.) számú határozataira, amelyek értelmében alapvető érdek fűződik az önkormányzat képviselő-testületének zavartalan, nyugodt légkörben történő üléséhez. A Kúria Önkormányzati Tanácsának 5045/2012/5. számú határozata alapján a helyi önkormányzat a helyi közügyekben demokratikus módon, széleskörű nyilvánosságot teremtve fejezi ki, és valósítja meg a helyi közakaratot. A képviselő-testület működése körében ezért érvényesül fő szabályként a képviselő-testületi ülés nyilvánosságának elve. A nyilvánosság egyrészt a képviselő-testület ülésein való részvételt, másrészt pedig az arról készült adatok megismerésének lehetőségét jelenti. A kettő együtt adja a nyilvánosságot, és egyúttal meg is határozza a hallgatóság tagjait megillető jogosultságokat.

A másodfokú bíróság azt is kifejtette már, hogy a felperes az alperes működésének állampolgári ellenőrzésére önként vállalt, eredendően a közérdeket is szolgáló missziója során eljutott arra a pontra, amikor már úgy értékelte, hogy küldetésének teljesítése érdekében a véleménynyilvánítás szabályait maga határozhatja meg. Felmentve érezte magát az alperes által a rendszerű működés biztosítása érdekében támasztott szabályok alól, illetve az azokhoz való igazodást vállalhatatlan kompromisszumnak találta. Erre utal a perbeli eseményeket egy hónappal megelőző, a 2010. október 29. napján megtartott képviselő-testületi ülésen tanúsított magatartása is, amely miatt a felperest és **P Kt** a rendőröknek kellett kivezetnie az ülésteremből. A biztonsági őr tanúvallomása szerint az alperes polgármestere éppen a korábbi rendzavaró magatartás miatt hívta fel figyelmét a felperesre. A perbeli esettel összefüggésben is utalt arra a felperes fellebbezésében, hogy az általa jogsértőnek tartott alperesi cselekmények miatt kötelessége lett volna a fütty, a tömeg előtti fellépés,

amelynek a másodfokú bíróság által fentebb kifejtettek szerint nem megfelelő helyszíne a képviselő-testület ülése.

A felperes által kifogásolt magatartást tehát nem politikai nézetei és véleménye, hanem annak az alperes előtt már ismert, és a másodfokú bíróság szerint sem elfogadható kifejezési formája váltotta ki, amely az Ebktv. 8.§-a szerint védett tulajdonságnak nem tekinthető. Ebből következően a felperes egyenlő bánásmódhoz fűződő joga megsértése megállapításának és jogalap hiányában a jogkövetkezmények levonásának nem volt helye.

Utal még arra a másodfokú bíróság, hogy **P K** nem volt a felperessel összehasonlítható helyzetben lévő személy, éppen önkormányzati képviselői státuszára figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság helyes indokokkal utasította el a felperesnek az egyéb személyiségi jogai megsértésének megállapítása iránti keresetét, amelyet a másodfokú bíróság az egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jog megállapítása iránti kereset elutasítása miatt kizárólag az emberi méltóság megsértésének megállapítás iránti keresetet elutasító részében egészít ki, az alábbiak szerint:

Az emberi méltóság az egyéni tulajdonságoktól függetlenül minden embert megillető korlátozhatatlan, általános személyiségi jog, olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, 23/1990. (X. 31.) AB határozat, 34/1992. (VI. 1.) AB határozat]. Az emberi méltóságot az a tevékenység vagy mulasztás sérti, amely megkérdőjelezi a jogosult emberi mivoltát, megtagadja azt a minimális tiszteletet, amely az embert pusztán emberi minősége alapján megilleti, amely a személyt megalázza (BH2011.266.), lealacsonyítja (BDT2006.1466.), illetőleg az emberi jogok által megtestesített alapvető emberi értékek megsemmisítésére irányul (EBH2010.2197.).

A felperes által csatolt DVD felvétel tanúsága szerint az alperes részéről a felperest emberi mivoltában megalázó, lejárató bánásmód, kifejezés, eljárás megállapítható nem volt, ezért a felperes emberi méltósága nem sérült.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította.

A másodfokú bíróság döntése folytán a felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért az 1952. évi Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján mellőzni kellett az alperesnek elsőfokú perköltségben való marasztalását, és a felperest kellett kötelezni a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1)-(2) bekezdései alapján az alperes elsőfokú eljárásban felmerült költségeinek megfizetésére. A felperes fellebbezése sikertelen maradt, az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az IM rendelet felhívott szakaszai alapján köteles a felperes az alperes másodfokú perköltségének viselésére. A felperest képviselő pártfogó ügyvéd első-, illetőleg másodfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik, amelynek összegét a kirendelő hatóság állapítja meg az 1952. évi Pp. 87.§ (2) bekezdése értelmében.

A felperes teljes személyes költségmentességben részesült, ezért a feljegyzett első- és másodfokú eljárási illetéket, valamint az állam által előlegezett költséget az állam viseli a személyes

költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján.

écs, 2019. március 28.

. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró